

Sygn. VPa 69/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska (spr.)

SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa G. K.

przeciwko Urzędowi Miasta w T.

o odszkodowanie

na skutek apelacji G. K. od wyroku Sądu Rejonowego

w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 12 lutego 2014r. sygn. IV P 266/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

Sygn. akt V Pa 69/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 sierpnia 2013 roku powódka G. K. wniosła o zasądzenie od Urzędu Miasta w T. kwoty 12.892.68 złotych tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2014 roku, wydanym w sprawie IV P 266/13, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. oddalił powództwo. Powódka nie została obciążona kosztami postępowania.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

G. K. jest magistrem ekonomii. W 1984 roku ukończyła studia. Od dnia 16 maja 2006 roku została zatrudniona w Urzędzie Miasta w T. na stanowisku inspektora na podstawie umowy o pracę na czas określony do 30 czerwca 2006

roku. W dniu 16 maja 2006 roku powódce zostały powierzone obowiązki kierownika (...). Od dnia 1 lipca 2006 roku powódka została zatrudniona na czas nieokreślony na stanowisku kierownika. Wynagrodzenie powódki od 1 lipca 2012 roku wynosiło 4.297.56 złotych, w tym 2.968 złotych wynagrodzenia zasadniczego, 825 złotych dodatku funkcyjnego i 504.56 złotych dodatku stażowego. Średnie wynagrodzenie powódki to kwota 4.337.13 złotych.

W dniu 29 lipca 2013 roku strona pozwana wypowiedziała powódce umowę o pracę, jako przyczynę wskazując likwidację stanowiska pracy kierownika(...) w wyniku zmiany organizacyjnej Urzędu Miasta w T. polegającej na likwidacji komórki organizacyjnej pn. (...) oraz przeniesieniu zadań ww. komórki do Referatu Ogólnoorganizacyjnego. Wypowiedzenie to powódka otrzymała w dniu 30 lipca 2013 roku.

W ramach struktury organizacyjnej w pozwanym Urzędzie istniała odrębna komórka – (...) Zarządzeniem z dnia 29 lipca 2013 roku nr (...) zmienione zostało zarządzenie nr (...) burmistrza wprowadzające regulamin organizacyjny Urzędu Miasta wT. Zmiany polegały na likwidacji (...) i włączenie jego zadań do Referatu Ogólnoorganizacyjnego.

Od dnia 9 sierpnia 2013 roku powódka została delegowana do wykonywania pracy polegającej na przygotowywaniu procedur i dokumentów z zakresu ustawy o zamówieniach publicznych w związku z zamówieniami dotyczącymi spraw targowisk na rok 2014, przygotowywaniu dokumentacji oraz zorganizowaniu wywozu nieczystości stałych z terenu Targowiska Gminnego oraz targowiska przy ul. (...), przygotowaniu materiałów do projektu budżetu rozdz. 71095 i rozdz. 75616 na rok 2014, zakończeniu spraw targowiskowych prowadzonych przez powódkę będących w toku do dnia 31 października 2013 roku oraz inne czynności zlecone.

W latach 2010-2013 ilość zajętych stanowisk na targowisku gminnym ulegała stałemu zmniejszeniu, zmniejszyły się też wpływy z opłat. Zatrudnione Referacie Targowisk dwie pracownice zostały podporządkowane Referatowi Ogólnoorganizacyjnemu.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Motywuując powyższe wskazał, że likwidacja Referatu Targowisk została faktycznie przeprowadzona, przeprowadził ją burmistrz Miasta wprowadzając w dniu 29 lipca 2013 roku zarządzenie nr (...). Zmiany struktury organizacyjnej urzędu miasta zostały więc wprowadzone, wprowadzone w drodze decyzji uprawnionego do ich podejmowania organu.

Zadania związane z prowadzeniem targowisk nie zostały zlikwidowane, nie zostały bowiem zlikwidowane targowiska podlegające Urzędowi Miasta wT.

W ocenie Sądu I instancji suwerenną decyzją organu zarządzającego było to, czy zadania związane z prowadzeniem targowisk ma prowadzić osobny, wydzielony referat, czy też zadania te mogą być wkomponowane w zakres zadań innego referatu. Strona pozwana zdecydowała, że zadania związane z funkcjonowaniem targowisk będą częścią zadań Referatu Ogólnoorganizacyjnego. Przyczyną takiej decyzji były wyniki finansowe targowisk. Skutkiem była likwidacja Referatu Targowisk. I jest to logiczna konsekwencja zarządzeń burmistrza Miasta T.

Fakt likwidacji Referatu Targowisk oraz likwidacji stanowiska kierownika tego referatu jest zatem bezsporny, a tym samym przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę powódce należało uznać za przyczynę rzeczywistą i konkretną.

Zdaniem Sądu Rejonowego decyzja o wypowiedzeniu umowy o pracę powódce była decyzją właściwą. To zakres zadań przydzielonych powódce został włączony do zadań referatu ogólnie organizacyjnego. Zakresy zadań pozostałych pracownic referatu nie zostały zmienione, nadal wykonują one te same zadania, tylko zmianie uległo ich podporządkowanie służbowe. Nie ma więc podstaw do rozwiązywania umów o pracę z tymi pracownicami, których stanowiska nie zostały zlikwidowane.

Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe strony powodowej, dotyczyły one bowiem okoliczności, jakie nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Przedmiotem postępowania było bowiem ustalenie, czy wypowiedzenie było uzasadnione. Nie było nim ustalenie, czy istnieją możliwości zatrudnienia powódki na innym stanowisku w pozwanym

urzędzie, o decyzji takiej nie może decydować głos szeregowego pracownika urzędu. To bowiem burmistrz jest uprawnionym do zatrudniania i zwalniania pracowników i nikt inny.

Ponadto Sąd I instancji uznał za niezasadne stanowisko strony powodowej, iż w sytuacji likwidacji stanowiska zajmowanego przez powódkę, należało dokonać wyboru pracownika do rozwiązania z nim umowy o pracę spośród zatrudnionych w urzędzie, a w szczególności spośród kierowników referatów. Sąd nie aprobuje sytuacji, w której likwidacja jednego stanowiska miałaby skutkować zwolnieniem całkowicie innego pracownika, pracownika którego stanowisko nie zostało zlikwidowane.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości apelacją powódka. Skarżąca zarzuciła wyrokowi:

I. Istotne uchybienia procesowe, mające wpływ na wynik sprawy, a w szczególności naruszenie:

1. Art. 217 § 1 i 2 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych zgłaszanych przez powódkę, m. in. o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków K. C., B. Z., D. P., z przesłuchania stron oraz akt osobowych S. P..
2. Art. 468 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie czynności wyjaśniających, co uniemożliwiło stronom zawarcie ugody.
3. Art. 227 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a prowadzących do porównania kwalifikacji zawodowych pracowników łączonych referatów.
4. Art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów skutkujące sprzecznością istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wskutek czego Sąd nieprawidłowo przyjął, że wypowiedzenie powódce umowy o pracę z dnia 30 lipca 2013 roku było uzasadnione i nie naruszyło przepisów o wypowiedzaniu umów o pracę.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 8 k.p. poprzez jego nieprawidłową interpretację i przyjęcie, że w sytuacji reorganizacji zakładu pracy i połączenia dwóch referatów nie ma podstawy do dokonania wyboru pracowników do zwolnienia.

Wskazując na powyższe apelująca wniosła uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozstrzygnięcia z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy oraz konieczność przeprowadzenia oraz konieczność przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego – przy uwzględnieniu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym, bądź też o zmianę wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.

Ponadto skarżąca wniosła o dopuszczenie dowodu: 1) z zeznań świadków B. Z. i K. C. – na okoliczność zakresu działania Referatu Targowisk, sposobu i czasu wprowadzenia zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta w T. aktualnego zakresu i sposobu wykonywania czynności związanych z prowadzeniem spraw w zakresie targowisk, powierzenia B. Z. na okres dwóch tygodni wykonywania czynności na stanowisku referenta w Referacie Dróg i Zieleni 2) z zeznań świadka D. P. – na okoliczności możliwości zatrudnienia powódki na stanowisku referenta w Referacie Dróg i Zieleni 3) z przesłuchania stron oraz 4) z akt osobowych S. P. na okoliczność porównania kwalifikacji zawodowych powódki i S. P..

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona i skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego, czy zasadnie strona pozwana rozwiązała z powódką umowę o pracę za wypowiedzeniem. Pozwany twierdził, że podana przez niego przyczyna wypowiedzenia umowy w postaci likwidacji stanowiska pracy powódki, to jest Kierownika Referatu Targowisk w wyniku zmiany struktury organizacyjnej Urzędu

Miasta w T. polegającej na likwidacji komórki organizacyjnej pod nazwą Referat Targowisk oraz przeniesienie zadań ww. komórki do innego referatu Urzędu, jest prawdziwa. Natomiast powódka, która od tego wypowiedzenia złożyła odwołanie do sądu, twierdziła, że przyczyna ta jest nieprawdziwa. Wskazywała mianowicie, że przeprowadzona przez pracodawcę reorganizacja miała charakter pozorny i była pretekstem do wypowiedzenia jej stosunku pracy. Wskazywała też, że przed dokonaniem jej wypowiedzenia umowy o pracę w pozwanym Urzędzie istniało wolne stanowisko urzędnicze. Nabór na to stanowisko dokonany został na dzień przed wypowiedzeniem powódce umowy o pracę, co uniemożliwiło przeniesienie jej na to stanowisko w trybie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Wskazywała także, że rozwiązanie z nią stosunku pracy naruszało zasady współzycia społecznego.

By udowodnić okoliczności, z których wywodziła skutki prawne, powódka wносиła o dopuszczenie dowodów, które miały wykazać rzeczywiste przyczyny wypowiedzenia stosunku pracy. Wnosiła mianowicie o dopuszczenie dowodu z zeznań z zeznań świadków B. Z. i K. C. – na okoliczność zakresu działania Referatu Targowisk, sposobu i czasu wprowadzenia zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta wT. aktualnego zakresu i sposobu wykonywania czynności związanych z prowadzeniem spraw w zakresie targowisk, powierzenia B. Z. na okres dwóch tygodni wykonywania czynności na stanowisku referenta w Referacie Dróg i Zieleni oraz zeznań świadka D. P. – na okoliczności możliwości zatrudnienia powódki na stanowisku referenta w Referacie Dróg i Zieleni . Wniosła także o przesłuchanie stron na okoliczność rzeczywistych przyczyn i okoliczności rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem. Ponadto wniosła o dopuszczenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach osobowych nie tylko jej, ale także pozostałych pracowników zlikwidowanego Referatu Targowisk.

Tymczasem Sąd I instancji dokonał ustaleń faktycznych w sprawie wyłącznie na podstawie dokumentów w postaci zarządzenia Burmistrza Miasta Tuszyna nr (...) w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta w T. i zarządzeń zmieniających ww. zarządzenie oraz na podstawie zestawienia dotyczącego funkcjonowania targowisk gminnych. Natomiast wszystkie wnioski dowodowe powódki Sąd Rejonowy oddalił z argumentacją, iż dotyczą one okoliczności, które nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Z przepisu art. 217 § 1 k.p.c. wynika obowiązek przeprowadzenia dowodu powołanego przez stronę dla wykazania jej twierdzeń, chyba, że zachodzą okoliczności wymienione w art. 217 § 2 k.p.c. Przepis art. 217 § 2 k.p.c. stanowi zaś, że sąd pominię środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli strona powołuje dowody jedynie dla zwłoki. Wyjaśnienie okoliczności spornych jako przyczyna pominięcia dowodu ma miejsce wówczas, gdy zostały one już udowodnione zgodnie z twierdzeniem strony zgłaszającej wniosek, natomiast zgłaszanie dowodów może być ocenione jako zmierzające do zwłoki wtedy, gdy teza dowodowa jest nieistotna dla rozstrzygnięcia lub proponowany środek jest nieprzydatny do jej udowodnienia.

Mając na uwadze treść ww. unormowań oraz wskazane na wstępie okoliczności będące przedmiotem sporu między stronami, a także treść zgłoszonych przez powódkę wniosków dowodowych, stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy oddalił te wnioski z naruszeniem art. 217 § 1 i 2 k.p.c. To z kolei, jak słusznie podnosi skarżący, doprowadziło do dokonania przez Sąd I instancji dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c.), jako nie opartej na całym zaoferowanym przez strony materiale dowodowym. Sąd Rejonowy pominał bowiem materiał dowodowy istotny dla rozstrzygnięcia sprawy i wydał zaskarżony wyrok wyłącznie w oparciu o dowody przedstawione przez jedną stronę procesu, to jest stronę pozwaną, uniemożliwiając jednocześnie stronie powodowej wykazanie swych twierdzeń.

Konsekwencją ww. naruszeń prawa procesowego, jak słusznie podnosi skarżący, jest naruszenie przez Sąd I instancji prawa materialnego w postaci art. 45 § 1 i art. 8 k.p. poprzez uznanie, że rozwiązanie z powódką stosunku pracy było uzasadnione.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego co było przedmiotem sprawy, gdy Sąd zaniechał zbadania merytorycznej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2012 r., III SZ 3/12, LEX nr 1232797, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 2007 r., I PK 140/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz.2). Również brak odniesienia się do całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jest nie tylko mankamentem uzasadnienia, ale zgodnie z utrwalonym w tej mierze orzecnictwem Sądu Najwyższego, uzasadnia twierdzenie o braku wyjaśnienia materialnoprawnej podstawy rozstrzygnięcia, co podlega badaniu niezależnie od zarzutów apelacji. Nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Trzeba też mieć na uwadze, że chociaż w myśl art. 382 k.p.c. postępowanie apelacyjne ma charakter merytoryczny i w tym znaczeniu jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, to w procesie kierować się należy również wymogiem instancyjności, o której traktuje art. 176 ust. 1 Konstytucji RP. Oznacza to, że sąd drugiej instancji nie może zastępować własnym orzeczeniem orzeczenia sądu pierwszej instancji, gdyż mogłoby to doprowadzać do sytuacji, w których sąd odwoławczy orzekałby jako jedna i ostateczna instancja (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2007 r., III UK 20/07, OSNP 2008/17-18/264). W postanowieniu z dnia 9 stycznia 2014 r. w sprawie V CZ 80/13 Sąd Najwyższy stwierdził, że przed sądem drugiej instancji, w ramach zasady pełnej apelacji można jedynie uzupełnić postępowanie dowodowe, ale nie doprowadzać do zastępowania w tym sądu pierwszoinstancyjnego. Podstawowych czynności procesowych nie powinien przeprowadzać sąd odwoławczy, który ma przede wszystkim skontrolować prawidłowość przeprowadzenia przez sąd pierwszej instancji postępowania rozpoznawczego i zastosowanych przepisów prawa materialnego. A zatem zaniechanie przeprowadzenia dowodów, które miały podstawowe znaczenie dla rozpoznania istoty sprawy, powinno skutkować uchynieniem wadliwego orzeczenia sądu pierwszej instancji.

Podzielając w pełni tą argumentację i dochodząc do przekonania, że Sąd Rejonowy nie dokonał w sprawie niezbędnych ustaleń co do przedmiotu sporu i nie objął rozstrzygnięciem materialnej podstawy żądania, a zatem nie rozpoznał istoty sprawy, Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 108 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi dowody zgłoszone przez stronę powodową. Po ich przeprowadzeniu oceni całość materiału dowodowego, mając na uwadze treść art. 233 § 1 k.p.c. i dokona ustaleń faktycznych w sprawie. Mając na uwadze dokonane ustalenia rozważy, czy pracodawca zasadnie rozwiązał z powódką umowę o pracę oraz, czy dokonane wypowiedzenie nie naruszało zasad współżycia społecznego, co także podnosi powódka.